

**UPUTE ZA STUDENTE POSLIJEDIPLOMSKIH STUDIJA IZ
SOCIJALNIH DJELATNOSTI (SOCIJALNI RAD I SOCIJALNA
POLITIKA)**

Ove Upute daju osnovne informacije o strukturi i organizaciji svih oblika pismenih radova (seminarski rad, esej, specijalistički završni rad ili doktorska disertacija) koje tijekom studija izrađuju studenti Poslijediplomskih studija iz socijalnih djelatnosti. Upute započinju s naputkom o obaveznom načinu osiguravanja etičnosti svih istraživanja koja se mogu provoditi za potrebe izrade prethodno navedenih pismenih radova.

Obavezna suglasnost Etičkog povjerenstva

U istraživanjima u kojima neposredno sudjeluju ljudi ili se koristi sekundarni izvor podataka iz kojeg je vidljiv identitet pojedinaca (npr. dokumentacija korisnika u centrima za socijalnu skrb, učenički dosjei i sl.), potrebno je osigurati provođenje istraživanja u skladu s etičkim načelima.

Pod tim vidom potrebno je tražiti suglasnost za planirano istraživanje od odgovarajućeg Etičkog povjerenstva koje, temeljem uvida u proceduru provođenja istraživanja, ocjenjuje jesu li osigurani postupci istraživanja koji omogućavaju zaštitu prava, dostojanstva i dobrobiti sudionika istraživanja, a u skladu s Etičkim kodeksom Sveučilišta u Zagrebu odnosno odgovarajućih propisa Pravnog fakulteta u Zagrebu. Upute za postupak dobivanja suglasnosti Etičkog povjerenstva se nalazi na http://www.pravo.unizg.hr/scsr/eticko_povjerenstvo-upute_za_studente.

Seminarski rad

Opća pravila

Ukupna duljina seminarskog rada treba biti u rasponu između 4.800 i 7.200 riječi (između 16 i 24 kartice). U taj opseg uključeni su svi prilozi uz tekst (tablice, popis literature, i slično), ali ne i prilozi koje dolaze kao dodaci izvan teksta.

Rad mora imati sažetak oko pola kartice teksta, koji ukratko opisuje temu rada, glavne ciljeve rada i glavne nalaze. Popis literature sastoji se isključivo od jedinica koje su korištene u radu. Rad može sadržavati i dodatke u kojima se prikazuju podaci, nalazi rada, korišteni instrumenti (upitnici) ili se objašnjavaju pojedini elementi rada.

Seminarski rad može imati dva osnovna oblika:

- **pregledni seminarski rad,**
- **znanstveni izvještaj-izvorni rad.**

Struktura preglednog rada

Pregledni rad daje prikaz literature vezane uz pojedinu temu ili područje. Pregledni rad se ograničava na prikaz osnovnih teorijskih i empirijskih radova o temi, pri čemu je potrebno osigurati da rad obuhvaća prikaz osnovne literature o određenoj temi. Rad nema prethodno detaljno definiranu strukturu, budući da ona ovisi o temi o kojoj se piše. Pregledni rad može opisati različite pristupe socijalnim problemima bilo kroz teorijsku bilo kroz empirijsku literaturu, ili oboje, ili može opisati pojedine tematske cjeline s osvrtom na različite aspekte.

Osnovni elementi koje rad treba imati su uvodni dio, dio koji definira strukturu rada i ciljeve koji se žele postići te zaključni dio koji završno prezentira zaključke, autorov stav glede analizirane literature, odnosno teme koja je obrađena. Preostali dijelovi rada ovise o tipu teme koji se obrađuje te ciljevima koji se žele postići. Ukoliko se prezentira literatura po jedinicama ili pristupima tada se struktura oblikuje prema jedinicama literature ili pristupima koji se obrađuju. Ukoliko se prezentira literatura po temama tada se struktura rada oblikuje prema tematskim cjelinama koje se prikazuju u radu. U oba slučaja, struktura rada mora biti organizirana tako da na jasan i logičan način prikazuje što se želi postići u radu.

Struktura izvornog rada/znanstvenog izvještaja

Izvorni rad prikazuje određeno izvorno istraživanje ili analizu nekog drugog istraživanja. Rad se može temeljiti na izvornim podacima ili na sekundarnoj analizi već postojećih podataka. Nacrt znanstvenog istraživanja na neku temu prihvatljiv je za ovu kategoriju rada.

U uvodu se definira tema istraživanja i objašnjava zašto je pitanje istraživanja značajno. Uvodno se opisuju glavni ciljevi i struktura rada, a poželjno je spomenuti u glavnim crtama istraživački pristup koji se koristi. Slijedi pregled literature (teorije) koja se koristi kao podloga formiranju glavnih propozicija rada te kao pregled dosadašnjih radova. Analizom literature se vlastiti rad stavlja u kontekst te se utemeljuju glavne teze rada koje slijede u narednom odjeljku.

Slijedi odjeljak koji prikazuje glavne teze rada te izriče glavna očekivanja o onom što se u radu želi postići. U istom odjeljku se izriču hipoteze i istraživačka pitanja, valjanost kojih se provjerava u radu. U narednom se odjeljku detaljno opisuje istraživačke metode i podatke koji se koriste u radu, a prati ga odjeljak koji opisuje način na koji je izvršena analiza podataka. Odjeljak koji slijedi opisuje nalaze analize, te ih interpretira i nastoji objasniti njihove uzroke. Završni odjeljak je zaključak koji sažimlje glavne nalaze rada te ukazuje ne potrebu poduzimanja novih istraživanja.

Okvirna struktura izvornog rada

- Uvod
- Teorijski odjeljak (ili dva odjeljka)
- Glavne teze rada
- Opis nacrt istraživanja, podataka i metoda
- Opis rezultata
- Prikaz i interpretacija rezultata
- Zaključak

Esej

Esej je kritički i dijaloški prikaz određene teme ili područja. Tema eseja može biti određeno pitanje/mišljenje ili određeni problem/područje koje je potrebno proučiti i raspraviti. Opseg eseja može se kretati između 1.000 i 3.000 riječi. U pravilu je vremensko ograničenje izrade eseja dva tjedna, što znači da se detaljnije upute za izradu eseja objavljuju dva tjedna prije roka za njegovu predaju. Esej mora obraditi različite poglede na temu na razumljiv, strukturiran i logičan način i ujedno treba dati pregled argumenata i zaključaka studenta o

temi, pri čemu argumenti i iznijeta mišljenja moraju biti potkrijepljeni dokazima ili empirijskim podacima te mišljenjima stručnjaka u području koje se obrađuje. Dakle, potrebna je osobna interpretacija i individualan pristup koji se temelji na raspravi, argumentiranju i promišljenoj uporabi empirijskih dokaza i stavova drugih.

Okvirna struktura eseja

Temu je potrebno obraditi na sustavan način, a ideja mora biti prezentirana logičnim slijedom. Na početku eseja potrebno je navesti kratak sadržaj s pregledom naslova poglavlja i potpoglavlja. Esej treba imati uvod, središnji dio i zaključak. U uvodnom dijelu potrebno je kratko predstaviti temu eseja, te sažeto opisati strukturu i sadržaj eseja. U središnjem dijelu iznose se promišljanja o određenoj problematici, koja se potkrjepljuju teorijskim i empirijskim spoznajama. U zaključku se povezuju već iznesene glavne točke s eventualnom preporukom za nova istraživanja u tom području.

Specijalistički završni rad

Specijalistički završni rad dužinom u pravilu treba obuhvatiti između 20 000 i 25 000 riječi (između 70 i 90 kartica).

Tematski i sadržajno specijalistički rad analizira programe, procese ili politike u području kojim se bavi. Njegov je fokus na analizi/visoko stručnom istraživanju koje je usmjerena na pronalaženje konkretnih rješenja vezan uz jasno definiran problem, a ne na originalnom znanstvenom istraživanju koje bi vodilo izvođenju zaključaka koji bi se mogli generalizirati. U tom smislu teorijski opseg specijalističkog rada je manji u odnosu na klasičan znanstveni rad. Ovaj rad polazi od konkretnog problema, s tim da pritom ne gradi strukturu rada polazeći od prethodnih teorijskih i empirijskih spoznaja na kojima gradi svoju argumentaciju, već pokušava naći odgovor na konkretan problem analizirajući konkretan proces, politiku ili program.

Specijalistički rad se oslanja na teoriju sam u toliko koliko je potreban da bi se postigla određena konceptualna i pojmovna jasnoća, da bi se jasnije odredio problem koji se analizira te da bi jasno pojmovno odredili činitelji koji su dio rješenja.

Ključan sastojak specijalističkog rada su podaci o problemu koji se analizira, konceptualna jasnoća i jasno određenje problema koji se analizira, prikladna analitička tehnika kao i jasno određenje rezultata koji se želi postići, ne u smislu samog sadržaja, već u

smislu svrhovitosti. Specijalistički završni rad bi se stoga mogao opisati kao izrazito specifična i fokusirana studija slučaja, a alternativna forma može uključivati i ograničenu komparativnu analizu vrlo sličnih jedinica analize.

Struktura specijalističkog završnog rada uključuje uvod u kojem se definira tema i objašnjava problem koji se obrađuje. Uvod slijedi poglavlje koje daje pregled pojmova i koncepata koji se koriste u radu te definira druge glavne elemente. Iduće poglavlje donosi informacije vezane uz problem koji se analizira. U ovom poglavlju se daju podaci i opisuje se problem kojim se rad bavi. Jedno do dva poglavlja koja slijede konkretno se bave analizom procesa, politika ili programa kojim se rad bavi. Predzadnje poglavlje sabire nalaze rada i objašnjava na temelju čega su formirani, da bi zadnje poglavlje iznijelo glavne zaključke i formuliralo preporuke za akciju.

Okvirna struktura specijalističkog završnog rada

- Uvod
- Prikaz koncepata i pojmova
- Pregledno poglavlje, informacije o problemu
- Analiza odnosno visoko stručno istraživanje problema kao proces, program ili politika
- Prikaz nalaza analize
- Prikaz preporuka
- Zaključak

Doktorska disertacija

Doktorska disertacija dužinom u pravilu treba obuhvatiti između 45 000 i 60 000 riječi ili između 150 i 200 kartica.

Doktorska disertacija treba biti izvoran i samostalan znanstveni rad, a po metodologiji obrade i stupnju doprinosa znanosti prikladan za utvrđivanje pristupnikove sposobnosti da kao samostalni istraživač djeluje u relevantnom znanstvenom području. Treba sadržavati nove znanstvene spoznaje koje pridonose razvoju znanosti i rješavanju određenih problema koji do tada nisu bili ili nisu dovoljno bili istraženi. Bitno je da se izvornim rezultatima istraživanja dokaže postavljena teza, te se doprinese povećanju i primjeni novih znanja.

Prilikom prijave teme doktorske disertacije potrebno je priložiti kratki **nacrt doktorske disertacije**, opsega 3.000 – 5.000 riječi koja mora sadržavati:

- naslov disertacije,
- kratak opis teme i njezine relevantnosti,

- cilj istraživanja, istraživačko pitanje, tezu ili hipotezu utemeljenu na relevantnoj literaturi,
- opis metodologije istraživanja,
- opis izvornog doprinosa razvoju izabranog znanstvenog područja,
- strukturu disertacije,
- popis literature koja će se koristiti.

Doktorska disertacija sadržajno može biti teorijski ili empirijsko izvorno znanstveno istraživanje. Svaka doktorska disertacija mora imati sažetak na hrvatskom i engleskom jeziku, opsega do 1 000 riječi, koji ukratko opisuje temu rada, glavne ciljeve rada i glavne nalaze. Zatim, u uvodu je potrebno definirati temu istraživanja i objasniti njezinu važnost, te opisati glavne ciljeve i strukturu rada. Slijedi pregled literature (teorije), vezane uz temu istraživanja, čime se ona stavlja u teorijski kontekst. Zatim slijedi odjeljak koji prikazuje glavne teze rada te izriče glavna očekivanja o onom što se u radu želi postići. U slijedećem odjeljku potrebno je opisati pristup istraživačkom problemu, odnosno dati pregled korištene metodologije, kao i osnovnih pojmova i koncepata korištenih u radu. Isto tako, potrebno je ukazati na eventualne probleme i ograničenja rada. Tome slijedi opis nalaza istraživačkog rada, te njihova interpretacija. Na kraju se iznose zaključci, koji povežu glavne rezultate istraživačkog rada te upućuju na nove pravce istraživanja.

Okvirna struktura disertacije:

- Sažetak (na hrvatskom i engleskom jeziku)
- Uvod
- Pregled relevantne literature (teorije)
- Prikaz glavnih teza rada
- Opis korištene metodologije, glavnih pojmova i koncepata
- Prikaz i interpretacija nalaza rada
- Zaključak + prilozi

TEHNIČKE UPUTE ZA IZRADU SEMINARA I ZAVRŠNOG RADA

Prilikom izrade radova važno je pridržavati se određenih pravila koja se odnose na oblikovanje teksta, što znači da svaki tekst mora ispunjavati određene kriterije.

Ranije određeni dijelovi teksta za svaku pojedinu vrstu rada obavezno se navode sljedećim redoslijedom:

- naslovna stranica
- naslovna stranica na engleskom jeziku (samo za specijalistički i doktorski rad)
- stranica s informacijama o mentoru (samo za specijalistički i doktorski rad)
- sadržaj

- popis kratica
- uvod
- središnji dio
- zaključak
- popis tablica, slika i dr.
- literatura
- prilozi
- životopis autora s popisom objavljenih djela (samo za specijalistički i doktorski rad)

Format teksta

U naprijed propisani opseg rada za svaku pojedinu vrstu ne računaju se naslovna stranica, sadržaj, popis kratica i prilozi. Osnovne tehničke upute kojih se je potrebno pridržavati su sljedeće:

- margine: 2,5 cm s lijeve strane te 2,5 cm s desne strane, gore i dolje;
- oblik i veličina slova mora biti jednaka u cijelom tekstu (veličina: 12, oblik: Times New Roman ili Arial);
- prored: 1,5;
- stranice moraju biti označene rednim brojem (dolje desno), pri čemu se prva brojučana oznaka stavlja na prvu stranicu uvoda;
- tekst je potrebno pisati s obostranim poravnanjem;
- glavni tekst mora biti podijeljen u poglavlja, potpoglavlja, ..., pri čemu se glavni naslovi trebaju pisati tiskanim i podebljanim slovima (eng. **bold**), a podnaslovi *italikom* s broječanim označavanjem arapskim brojkama, pri čemu je prije naslova, a iza zadnjeg broja potrebno staviti točku, npr. 1. ...1.2. ...1.2.1... (najviše 5 u nizu);
- tekst je potrebno pisati u odlomcima (odlomci se mogu razdvajati na dva načina: početak odlomka je uvučen, a između odlomaka nema praznog reda ili početak odlomka nije uvučen, a između odlomaka je jedan red razmaka);
- sve dijelove teksta koji se žele istaknuti treba pisati podebljanim slovima (eng. **bold**);
- u hrvatskom tekstu ne smiju se koristiti engleske ili neke druge strane riječi - izuzetak su slučajevi kada za navedeni pojam nema hrvatske riječi, pa se tada može napisati prepoznatljiv strani naziv kosim pismom (eng. *italic, kurziv*);
- podvlake se u prilozima ne koriste, niti u tekstu, ni pri navođenju mrežnih poveznica;
- decimalno mjesto odvaja se isključivo zarezom (npr. 567,89), a tisućice se uvijek odvajaju jednim razmakom (npr. 1 989 ili 12 345 567);
- statistički izrazi pišu se cijelim decimalnim brojevima (npr. $p < 0,05$);

- navodnici se u tekstovima na hrvatskom jeziku označavaju sljedećim znakovima: » (alt+0187) za otvaranje navoda i « (alt+0171) za zatvaranje navoda;
- bilo kakva nabiranja u tekstu označuju se arapskim brojkama ili grafičkim oznakama (eng. *bulleting*);
- bilješke (fusnote) se koriste isključivo za komentare i dopunu teksta, a ispisuju se na dnu svake stranice - označavaju se od rednog broja 1 i nadalje, veličina slova je 10;
- u bilješkama se navode samo sadržajne primjedbe i kada je to prethodno određeno primarni izvori (dokumenti, ugovori...).

Naslovna stranica, omotna stranica i prva unutarnja stranica rada

Naslovna je stranica prva stranica rada i nikada se ne označava rednim brojem. Ona mora sadržavati sljedeće podatke (primjer 1.):

- naziv sveučilišta i fakulteta;
- ime i prezime autora;
- naslov rada;
- naznaka „seminarski rad“, „specijalistički rad“, „doktorski rad“ i sl.;
- mjesto i godina predaje rada.

Naslovna stranica eseja i seminarskog rada sadrži i naziv kolegija pri kojem je rad nastao, kao i ime i prezime mentora, odnosno nositelja kolegija. Naziv kolegija, te ime i prezime nositelja kolegija nalaze se ispod naznake seminar/esej, a prije naznake mjesta i godine predaje rada. Prilikom izrade seminara/eseja preporuča se i navođenje mjeseca izrade rada.

Omotna stranica izrađuje se samo prilikom uveza završnog rada i sadrži:

- naziv sveučilišta i naziv fakulteta;
- ime i prezime autora;
- naznaka „doktorska disertacija“ i sl.;
- mjesto i godina predaje rada.

Korice

Lijeva margina 3.0 cm

Gornja margina 3.0 cm

Sveučilište u Zagrebu

Naziv sastavnice
(Arial 16)

Ime i prezime
(Arial 16)

NASLOV RADA
(Arial 22, Bold)

DOKTORSKI RAD
(Arial 16)

Zagreb, godina
(Arial 14)

Donja margina 3.0 cm

Desna margina 3.0 cm

Prva pisana stranica

Lijeva margina 3.0 cm

Gornja margina 3.0 cm

Sveučilište u Zagrebu

Naziv sastavnice
(Arial 16)

Ime i prezime
(Arial 16)

NASLOV RADA
(Arial 22, Bold)

DOKTORSKI RAD
(Arial 16)

Mentor(i):
(Arial 16)

Zagreb, godina
(Arial 14)

Donja margina 3.0 cm

Desna margina 3.0 cm

Druga pisana stranica

Lijeva margina 3.0 cm

Gornja margina 3.0 cm

University of Zagreb

Name of faculty
(Arial 16)

Candidate's name and surname
(Arial 16)

TITLE OF THE PhD THESIS
(Arial 22, Bold)

DOCTORAL THESIS
(Arial 16)

Supervisor(s):
(Arial 16)

Zagreb, year
(Arial, 14)

Donja margina 3.0 cm

Desna margina 3.0 cm

Prva unutarnja stranica rada, uz podatke navedene na naslovnoj stranici, treba sadržavati i:

- naziv poslijediplomskog studija (ispod naziva fakulteta, Arial, 16)
- ime i prezime mentora (ispod „doktorski rad“, Arial, 16)

Na hrptu uvezanog rada potrebno je navesti: prezime i inicijal imena, godinu izrade rada i vrsta rada.

Dodatna uputa za izradu doktorskog rada nalazi se na poveznici:

<http://www.unizg.hr/istrazivanje/doktorski-studiji/doktorski-studiji/obrasci-dr-sc-dr-art/znanstvena-podrucja-dr-sc/>

Sadržaj

Preglednost je osnovna svrha sadržaja. Sadržaj nam isto tako olakšava brzi dostup do željenih poglavlja. U sadržaju je potrebno navesti popis svih naslova i podnaslova poglavlja s naznakom stranica na kojima se ista nalaze (do treće razine numeracije), uključujući i popis kratica, tablica, slika, literature, priloga i sl. Naslov „Sadržaj“ piše se na vrhu stranice lijevo i ne označava se brojem.

Popis kratica

Popis kratica navodi se na početku rada, iza sadržaja. Mogu se koristiti samo kratice koje su opće poznate. U popisu kratica navode se samo one kratice koje se više puta koriste u tekstu. Naime, budući da je svaku kraticu potrebno objasniti i u tekstu kada se prvi puta spominje, kratice koje se spominju samo jedanput nije potrebno stavljati u popis kratica. Kada koristimo kratice prvo ispišemo njihov originalni naziv i onda njihov prijevod na hrvatski jezik, ako je to potrebno. Naslov „Popis kratica“ piše se na vrhu stranice lijevo i ne označava se brojem.

Primjer 2: Popis kratica

Popis kratica	
CARDS	Community Assistance for Reconstruction, Development and Stabilization (Pomoć zajednice za obnovu, razvoj i stabilizaciju)
EU	Europska unija
...	

Tablice i slike

Tablice i slike (grafovi, sheme i sl.) moraju biti označene dvobrojčano i moraju imati naslov. Prva brojka označuje redni broj poglavlja, a druga redni broj tablice ili slike u tom poglavlju (npr. prva tablica u drugom poglavlju označava se „Tablica 2.1.: ....“). Tablice i slike moraju biti označene po kategorijama, što znači da se slike označavaju posebno i tablice posebno. Tablice i slike nalaze se u onom dijelu teksta u koji i sadržajno pripadaju, te se je u tekstu potrebno pozvati na njih na način da se navede njihov broj, npr. (Tablica 2.1.). Ako je tablica ili slika preuzeta iz literature, potrebno je ispod nje navesti točan izvor (npr. Izvor:....). Isto tako, ako je samo dio neke tablice ili slike poslužio kao osnova za izradu naše tablice ili slike potrebno je navesti izvor. Oblik slova na slikama, u tablicama i tekstu moraju biti istovjetni, dok je veličina slova u tablicama (i slikama) 10. Isto tako, prored u naslovu tablica i slika, kao i u tablicama i slikama razlikuje se od onoga u tekstu, te iznosi 1. Slike i tablice moraju biti sve crtane i pisane jednakim načinom. Naslov tablice stavlja se iznad nje, a slike ispod nje.

Primjer 3: Tablica

Tablica 3.
Pokazatelji o predškolskom obrazovanju po regijama svijeta.

	Prosječna bruto participacija u predškolskom obrazovanju (%)	Prosječan broj djece po odgajatelju
Svijet	37	22
Arapske zemlje	16	20
Centralna i istočna Europa	58	9
Istočna Azija i Pacifik	40	27
Latinska Amerika i Karibi	61	21
Sjeverna Amerika i zapadna Europa	78	16
Južna i zapadna Azija	32	39
Subsaharska Afrika	12	29

Izvor: UNESCO, *Global education digest 2006.*

Popis tablica i slika

Popis tablica i slika slijedi nakon popisa literature. On sadrži redni broj i naziv. Tablice i slike navode se prema redoslijedu pojavljivanja u radu, s naznakom broja stranice na kojoj se pojavljuju. Popis se radi odvojeno za tablice i odvojeno za slike. Naslov „Popis tablica“ odnosno „Popis slika“ nalazi se na vrhu stranice lijevo i ne označava se rednim brojem.

Prilozi

Prilozi se navode na kraju teksta, iza literature. Oni se ne označavaju brojkama, već se naslove i ako ih je više označe se velikim slovima (npr. Prilog A: Mjere iz Nacionalnog programa za Rome - područje obrazovanja, Prilog B:...).

Popis literature

Popis literature daje pregled korištene literature, njezinu raznolikost, te njezinu primjerenost obzirom na odabranu temu. Literatura se nalazi iza popisa slika i tablica. Naslov „Literatura“ piše se na vrhu stranice desno i ne označava se rednim brojem. Ukoliko je u radu korišten veliki broj različitih izvora, potrebno ih je razvrstati po skupina (stručne knjige, zbornici, članci u znanstvenim i stručnim revijama, statistički materijali, dokumenti, neobjavljene publikacije, internet stranice i sl.). Literatura se navodi po abecednom redu prezimena autora i označava se rednim brojem. Ukoliko se koristi više radova istog autora oni se nabrajaju kronološkim redom od starijih prema novima. Ako su dva rada istog autora nastala u istoj godini, kraj godine izdanja se abecednim redom dodaje malo slovo počevši od slova a (npr. 1998a za prvi rad, 1998b za drugi rad). Prilikom navođenja literature potrebno je pridržavati se sljedećih pravila:

- *knjige:*

- o prezime autora, inicijali imena autora (godina izdanja). *Naziv knjige*. Mjesto izdanja: izdavač.

Primjer 4: Esping-Andersen, G. (1990). *The Three Worlds of Welfare Capitalism*. Cambridge: Polity Press.

- o ako knjiga ima dva do tri autora navode se svi autori onim redom kojim su navedeni i u knjizi, a ako knjiga ima više od tri autora navede se prvi autor i doda „i sur.“

Primjer 5: Puljiz, V. i sur. (2005). *Socijalna politika: povijest, sustavi, pojmovnik*. Zagreb: Pravni fakultet.

- *poglavlja iz knjige:*

- prezime autora, inicijali imena autora (godina izdanja). *Naziv poglavlja knjige*.
U: inicijal imena i prezime autora knjige, naziv knjige (stranice). Mjesto izdanja: izdavač.

Primjer 6: Šućur, Z. (2005). *Socijalna pomoć*. U: V. Puljiz i sur., *Socijalna politika: povijest, sustavi, pojmovnik* (str. 271-315). Zagreb: Pravni fakultet.

- *zbornici:*

- prezime autora, inicijali imena autora (ur.) (godina izdanja). *Naziv zbornika*.
Mjesto izdanja: izdavač.

Primjer 7: Zrinščak, S. (ur.) (2006). *Socijalna država u 21. stoljeću – privid ili stvarnost?*. Zagreb: Pravni fakultet.

- *prilog u zborniku:*

- prezime autora, inicijali imena autora (godina izdanja). *Naziv poglavlja*. U: inicijal imena i prezime autora zbornika (ur.), *naslov zbornika* (stranice).
Mjesto izdanja: izdavač.

Primjer 8: Ferrera. M., Matsaganis. M. i Sacchi, S. (2006). Model otvorene koordinacije protiv siromaštva: novi „proces socijalnog uključivanja“ Europske unije. U: S. Zrinščak (ur.), *Socijalna država u 21. stoljeću – privid ili stvarnost?* (161-182). Zagreb: Pravni fakultet.

- *članci u znanstvenim i stručnim revijama/časopisima:*

- prezime autora, inicijal imena autora (godina izdanja). *Naziv članka*. *Naziv revije/časopisa*, broj revije/časopisa: stranice.

Primjer 9: Puljiz, V. i Zrinščak, S. (2002). Hrvatska obiteljska politika u europskom kontekstu. *Revija za socijalnu politiku*, (9) 2: 117-137.

- *dokumenti:*

- naziv dokumenta (godina izdanja) mjesto: izdavač.

Primjer 10: Nacionalna strategija suzbijanja zlouporabe opojnih droga u Republici Hrvatskoj za 2006 – 2012. godinu (2006) Zagreb: Vlada Republike Hrvatske, Ured za suzbijanje zlouporabe opojnih droga.

Primjer 11: »Making work pay« debates from a gender perspective, A comparative review of some recent policy reforms in thirty European countries (2006) Belgija: Europska komisija.

- *pravni izvori:*

- o naziv zakona. *Naziv službenog glasila*, broj i godina objave.

Primjer 12: Zakon o socijalnoj skrbi. *Narodne novine*, br. 73/97, 27/01, 59/01, 82/01, 103/03, 44/06.

- *članci iz novina:*

- o Naziv novina. Naslov članka, datum izdanja: stranica.

Primjer 13: Jutarnji list. Programi za branitelje - SDP, HSS i HSL: Odlikovati ratnike za Medački džep, 19.03.2007.: 8.

- *radovi izloženi na konferencijama:*

- o prezime autora, inicijali imena autora (godina izdanja). *Naslov članka*. Rad pripremljen za konferenciju: Naziv konferencije. Datum i mjesto održavanja konferencija.

Primjer 14: Bonoli, Giuliano (2003). The Politics of New Social Policies: Providing Coverage against New Social Risks in Mature Welfare States. Rad pripremljen za konferenciju: "The Politics of New Social Risks" (25-27 September 2003), Lugano.

- *mrežni izvori:*

- o mrežni izvori se u pravilu ne razlikuju od drugih izvora, te se navode na isti način kao i ostali izvori – razlika je u tome što se kraj takvog izvora na kraju navodi i naslov mrežne stranice i datum pristupa

Primjer 15: White Paper on Education and Training: Teaching and Learning – Towards the Learning Society (1995). Posjećeno 20.12.2005. na mrežnoj stranici Europske unije: <http://europa.eu.int/comm/education/doc/official/keydoc/lb-en.pdf>

Primjer 16: Schimmelfennig, F. (2005). "The International Promotion of the Political Norms in Eastern Europe: A Qualitative Comparative Analysis". Centre for European Studies, Central and Eastern Europe Working Paper No. 61.

Posjećeno 10.01.2006. na mrežnoj stranici Harvard university Centre for European Studies: <http://www.ces.fas.harvard.edu/publications/Schimmelfennig.pdf>

– *statistički izvori ili podaci:*

- naziv tijela koje je izdalo podatke (godina posljednjeg izdanja). Naziv izvora [datoteka s podacima]. Dostupno na naziv mrežne stranice.

Primjer 17. Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi (2007). Godišnje statističko izvješće o domovima i korisnicima socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj u 2005 godini [datoteka s podacima]. Dostupno na mrežnim stranicama Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi:

http://www.mzss.hr/hr/zdravstvo_i_socijalna_skrb/socijalna_skrb/statisticka_izvjesca/godisnje_izvjesce_2005

– *doktorske disertacije, magistarski radovi, diplomski radovi:*

- prezime autora, inicijal imena (godina izdavanja) *Naslov rada (oznaka rada)*. Mjesto: institucija.

Primjer 18. Generalić, A. (2006). Stavovi građana o „Školi za roditelje“ (diplomski rad). Zagreb: Pravni fakultet, Studijski centar socijalnog rada.

Citiranje i navođenje autora u tekstu

Kraći citati (manje od tri reda) uključuju se normalno u tekst rada bez prelaska u novi red ili sl., a početak i kraj citata označavaju se navodnicima. Na kraju citata potrebno je precizno navesti izvor po pravilima za navođenje literature. Ako je citat duži od tri reda potrebno ga je staviti u novi redak na način da se u odnosu na preostali tekst cijeli citat uvuče više u desno, te ga je potrebno ispisati manjim i kosim (kurziv, italic) slovima. U tom ga slučaju nije potrebno označiti navodnicima.

Primjer 19:

Rezolucija Europskog vijeća je istakla da se „borba protiv socijalne isključenosti može smatrati važnim dijelom socijalne dimenzije unutarnjeg tržišta“. U njoj također stoji da „potreba za gospodarskom razvojnom politikom mora biti praćena integracijskom politikom koja će biti specifična, sistematična i koherentna“ (Council,1989)

Primjer 20:

Obiteljski život je sigurno paradoks; s jedne strane on može djelovati kao kavez koji steže individualnu slobodnu volju i nezavisnost, a s druge strane pruža ljudima najintenzivnija poticajna iskustva koja se pamte. Sretan je obiteljski život još među najvećim težnjama. Najveći broj ljudi želi sretan brak, a ono što djeci zacijelo treba jest stabilna i sigurna obitelj (Williams, 1989:5).

Pri pozivanju na druge autore i dijela, neovisno radi li se o citatima, izvor se navodi u tekstu, a ne u bilješkama. Referenca u tekstu se stavlja u zagrade, a sadrži prezime autora i godinu izdanja. Ako je riječ o preciznijem navodu ili citatu u referencu treba uključiti i broj stranice. Dakle, reference se navode prema slijedećim pravilima i primjerima:

- citati se označuju na način da se u zagradi iza citata navede prezime autora, godina nastanka izvora, te broj stranice na kojoj se citat nalazi u izvoru (npr. Schimmelfenning, 2005:2);
- ako se pozivamo na određenu ideju, bez citiranja potrebno je u zagradi, nakon dijela teksta u kojoj smo iznijeli tu ideju navesti prezime autora i godinu nastanka izvora (npr. Schimmelfenning, 2005);
- ako koristimo sekundarni izvor potrebno je prvo navesti autora kojeg citiramo, a zatim „u: prezime autora izvora, godina objave i stranica (stranica se navodi samo ako se radi o citatu) (npr. Checkel u: Schimmelfenning, 2005);
- ako izvor koji citiramo ili na koji se pozivamo ima dva autora onda se navede prezime oba autora, godina izdanja i stranica (stranica se navodi samo ako se radi o citatu), a ako ima tri i više autora iza prezimena prvog autora doda se „i dr.“ (npr. Flora i Jens, 1981 ili Ferrera i dr., 2000);
- ako se citira više djela istog autora koja su nastala iste godine, kod godine objave potrebno je abecednim redom dodati mala slova, počevši od slova a (npr. Magdalenić, 1998.a ili Magdalenić, 1998.b);
- ako koristimo izvor iz novinskog članka onda navedemo naziv novina, datum objave i stranicu (npr. Večernji list, 5.02.2007:5);
- pri navođenju izvora s interneta moramo paziti da isti navedemo što preciznije – ako se radi o članku dovoljno je navesti prezime autora i godinu nastanka rada, a ako se radi drugačijem izvoru potrebno je navesti naslov izvora, web stranicu i datum pristupa (takav se izvor obično radi svoje dužine navodi u bilješki);

- dokumenti se u pravilu navode u glavnom tekstu, znači ne u bilješkama - izuzetak su dokumenti koji radi svoje dužine narušavaju preglednost i čitljivost glavnog teksta, pri čemu autor odlučuje koje će dokumente navoditi u tekstu, a koje u bilješkama i odabranog se pristupa mora pridržavati u cijelom radu;
- intervjui – ako se radi o podacima koje smo dobili pomoću intervjua u bilješci obavezno navedemo „Intervju s“ ime i prezime osobe s kojom smo obavili intervju, radno mjesto osobe, mjesto i datum provođenja intervjua (npr. Intervju s dr. sc. Ime i Prezime, redovitim profesorom na Pravnom fakultetu, Zagreb, 2.veljače 2007.).

Svi korišteni izvori obavezno se navode u popis literature.

Oblik i način predaje završnih radova u elektroničkom obliku

Kako bi se omogućilo uključivanje završnih radova u javne baze podataka, potrebno je radove predati u elektronskom obliku. Stoga se uvezanim primjercima rada prilaže i CD s zapisom cjelokupnog teksta rada, zajedno sa svim dodacima (istovjetan je primjerku predanom u tiskanom obliku). Rad se predaje u PDF formatu. Na CD-u je potrebno napisati ime i prezime pristupnika, te datum i godinu obrane.

Izjava o autorstvu

Uz svakom završni rad, po potrebi i uz seminarski rad potrebno je priložiti Izjavu o autorstvu (u prilogu). Izjavom autor jamči da je predloženi rad isključivo rezultat njegovog istraživačkog rada, te da su mišljenja i radovi drugih autora/ica jasno navedeni i označeni u tekstu, te popisu literature.

IZJAVA O AUTORSTVU

Ja _____ izjavljujem da sam autor/ica (vrsta rada) pod nazivom _____
_____
_____.

Potpisom jamčim:

- da je predloženi rad isključivo rezultat mog vlastitog istraživačkog rada
- da su radovi i mišljenja drugih autora/ica, koje koristim, jasno navedeni i označeni u tekstu, te u popisu literature.

U Zagrebu, _____

Potpis autora/ice: _____